

## KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 28. Maia V. S. ROKU 1810.

WILNO V. S. d. 21 maia. Obywatele Gubernii Wołyńskiej, powodowani sprawiedliwą wdzięcznością dla JW. Tadeusza Czackiego, Tajnego Konsyliarza i Kawalera, wyjednali u Tronu, przez pośrednictwo Ministerium oświecenia, naywyższe zezwolenie wybicia iemu medalu, i postawienia popiersia iego w bibliotece Gimnazjum wołyńskiego w Krzemieńcu. Taki dowod publicznego szacunku, łaskawém NAYJASNIEYSZEGO PANA zezwoleniem, wielkiej świetności i znaczenia nabywający, nie mógł bydź iak tylko skutkiem prawdziwej wartości i zasług niepospolitych. Mąż ten albowiem od pierwszey młodości poświęciwszy sobie usługom krajowym, w każdym zdarzeniu okazał niezmordowaną gorliwość, czystość zamiarów z wyrzeczeniem się osobistych widokow, i zdolność usposobioną obszernymi wiadomościami i gruntowną nauką. Od Ru 1805 stosownie do naywyższych ustaw, corocznie przez Uniwersytet Wileński wzywany na Wizytatora generalnego szkół w Guberniach Wołyńskiej, Podolskiej, i Kiowskię, urząd ten z potwierdzenia Ministerium oświecenia bez przerwy sprawując, w ciągu tym wyznaczony od Tronu na Prezesa Komisji sądowej edukacyjney dla tych 3ch Gubernii ustanowioney, cały czas swój dobru edukacyi i pożytkom intrukcyi publiczney oddaie. Z prac iego i ciągłych starań wizytatorskich, naywięcey dotąd skorzystała Gubernia wołyńska, którey obywatele przykładem iego i zachęceniem powodowani, złożywszy znaczne ofiary, ułatwili sposobność zaprowadzenia dla tej Gubernii w mieście powiatowém Krzemieńcu Gimnazjum, liczbą nauczycieli i nauk, z odpowiedniami do nich pomocami, daleko przewyższające inne tegoż nazwania zakłady, w wydziale Wileńskim. Nayiasniejszy IMPERATOR pochlebny zaszczycić go raczył z tego powodu reskryptem, rozkazując obywatelom Monarsze swoje oswiadczyć ukontentowanie; a Gimnazjum, pierwey osobnem naywyższém utwierdzone dyplomatem, otrzymało w darze starostwo Krzemienieckie, zachowując i summy sztatowe, z iakich są utrzymywane inne Gimnazyja. A gdy tym sposobem szkoła ta, w fundusze ubogacona, coraz do wyższego stopnia doskonałości przychodząc, znaczne w edukacyi i instrukcyi publiczney, swoiey osobliwie Gubernii mieszkańców, przynosi pożytki; wdzięczni zatem obywatele pierwszemu do tego dzieła przywodzcy i naytroskliwszemu iego wykonawcy, pragnęli podać współczesnym i potomności godny dowod swojego uczucia, oddając hold

enocie i zasługom ziomka, pod mądrém berłem ALEXANDRA I. znaydującego wieniec chwały w spokojnym zawodzie prawdziwie obywatelskiej posługi — W Krzemieńcu po odebraniu wiadomości, o potwierdzeniu Monarszém życzenia obywateli, nadesłaney urzędownie od JO. Xcia Jmci Czartoryskiego Kuratora wydziału Wileńskiego, Gimnazjum Wołyńskie w całkowitym składzie swoim, przełożonych, nauczycieli, i wszystkich uczniow, udało się niezwłocznie na Kommissyją sądową edukacyjną, dla powinszowania prezesowi JW. Czackiemu dostapionego zaszczytu, o którym od nikogo uprzedzonym nie będąc, naypierwey tę niespodziewaną sobie wiadomość powziął z życzeń i oznakow radości tych, dla których naywięcey zasług położył, i na których samych spływa ztąd część zasłużoney chwały. Uniwersytet Imperatorski Wileński, podając publiczności tę wiadomość o członku swoim honorowym, nader miłą dla siebie wypełnia powinność.

S. PETERSBURG V. S. d. 18 maia. Odebrano tu z Tyflis wiadomość nader szczęśliwą dla całego kraiu między morzem Kaspijskim a czarném leżącego: interessa państwa Imeretyńskiego powróciły na dawniejszy stopień spokojności, iaka tam przed kilku laty kwitnęła. Wiadomo, że Salomon Car Imereti, na przykład domu Cara Herakliusza poruczywszy swój narod wysokiey opiece i obronie Rossyjskiego berła, sam klęknął u podnożka tegoż tronu. Porta ottomańska, w czasie przyiaznych związkow z Rossyją, nie przeciwiała się bynajmniey temu aktowi. Kiedy teraz woyna zapaliła się między dwoma mocarstwami, Car Salomon, uwiedziony chytremi radami otaczających, ulegając silnym wpływom Porty ottomańskiej, zapomniał na najswiętsze obowiązki, a wszedł w związki z Turcyą. Nieprzyjazne zamiary tego mocarstwa nie mogły bydź długo utajonemi: Głównokomenderujący w Gruzii Generał od kawaleryi Tormasow przystoynym sposobem przełożył Carowi Imereti iak zgubne są iego proiekta, azatym wezwał go do winney wierności i posłuszeństwa. W krótkce pokazało się że żadne uwagi nieuczyniły naymniejszego skutku. Car Salomon wzbudziwszy swój narod do nieprawego podjęcia oręża przeciwko Rossyanom, opuścił rezydencyą swoją Kumays, a z czołem woyska swojego zajął niedostępne stanowiska od natury naymocniey utwierdzone. Azatym G. Tormasow ruszył nasze mężne rycerstwo na uspokojenie rokoszu: waleczny żołnierz prędko przedarł się przez lasy, wgramolił się na ska-

ły, przebył głębokie śniegi, zwyciężył napykrzeyszą porę roku i wszelkie przyrodzone zawady, wszędzie wyszedł, doścignął i poraził wiarołomnego nieprzyaciela, i nakoniec decydującem zwycięstwem z najmniejszą stratą w zabitych i rannych zmusił buntowników do złożenia oręża. Upokorzył się Salomon, i w rozrzewnionym żalu oddał się wspaniałomyślności Imperatora Alexandra. Głównokomenderujący wojskiem naszym, naśladując łaskawość i miłosierdzie Monarchy swojego, oddał i kazał oddawać Carowi cześć należną bez żadnego uchybienia, i ze wszelkimi honorami przeprowadził go do Tyflis. Xiążęta, duchowni, i narod, słowem 40 tysięcy dworów, zaprzysięgło na wierność i poddaństwo: azatym osadziliśmy 11 twierdz arcy ważnych z położenia swojego i dostatecznie uzbroionych. Ta okoliczność tym ważniejsza, im bardziej spokoyność Gruzii zabezpieczona. Odtąd granice Rossyiskiey monarchii mają w państwie Imeretkim niezłomną ścianę przeciwko wszelkim napaściom tureckim.

J. J. Mość wynieść raczył głównego Rządcę Gruzii Generała od kawaleryi Toriansowa na stopień Kawalera orderu S. Xcia Włodzimierza wielkiego krzyża pierwszego stopnia za utrzymaną chwałę oręża Rossyiskiego w znamienitym zawoiowaniu Carstwa Imeretyńskiego: także mianowany kawalerem tegoż orderu wielkiego krzyża drugiego stopnia Generał komisarz wojenny Tatischezew za swoje trudy i gorliwość w przygotowaniu potrzebnych rzeczy dla wojska z korzyścią wieloraką dla skarbu. J. J. Mość oświadcza najwyższe ukontentowanie dystyngwującym się mężstwem i znajomością w bitwach przeciwko Czerkasom: iako to kapitanowi Truticynowi 22go strzeleckiego, kapitanowi Szelawcowi i wojska Czarnomorskiego Starszynom, Esaulom, Sotnikom i Chorążym. Dzielnością tego wojska cały Kaukaz w mocy Rossyiskiey został niewzruszonym przedmurzem dla tego państwa.

Dnia 11 rezydujący przy tutejszym dworze Ambassador francuzki Coulincourt Xże Vicenza, z powodu slubu Imperatora Napoleona z Imperatorową Ludwiką, dawał bal wspaniały. J. J. Mość, Imperatorowe, Cesarzewicz i Wielkie Xiężne zaszczyć raczyli przytomnością swoją. Zaproszonych osob pici oboiey znaydowało się do 400 osob.

PARYZ d. 15 maia. (Z Monitora Fran.) Poruszenie wojska wielkiego do Hiszpanii zwróciło w tę stronę uwagę publiczną. Gwardya, w drodze dawniey niespodziewanie zatrzymana, odebrała rozkaz przyspieszonym marszem ciągnąć do Bayonne. Dywizye Dupas i Montbrun z korpusu Mar: Masseny tamże idą, Dywizya kirysierow dowodztwa G. Arighi Xcia Pawny ciągnie przez Nancy Chalons i Paryż za Pirynei; toż przeznaczenie czeka dywizyą kirysierow G. S. Germain, który odebrał rozkaz udać się do Metz. Te piękne dywizye składają 8 regimentow nayważniejszey jazdy. Gwardya w tey stolicy dotąd stojąca wyszła traktem do Bordeaux. Wielu wodzow już pojechało na tę wyprawę, wielu teraz ieszcze wyjeżdża; mówią że Xże Neufchatel Maior Generał

W. armii sam uda się niebawiac, a późniey pojedzie Napoleon.

Listy z Hiszpanii donoszą o pomyślnym biegu interessow naszych w tém królestwie. G. Suchet dowodzący w Arragonii powrócił z Walencyi dla kierowania oblężeniem Teridy, dokąd już przyszła ciężka artylerya i twierdzę opasała. Dnia 5 kwietnia Pułkownik Beaussaint wkroczył do Olbera rozgromiwszy 200 rokoszanow, którzy bronili przystępu do tego miasta. Tenże wodz we 2 dni późniey poraził 2000 insurgentow pod Grazelema a w innym miejscu pobił i zniszczył kupę od 1500 ludzi—W Katalonii snują się rokoszanie po gałęziach gór Pirynejskich. M. Augereau wysłał na uskromienie buntownikow do Manresia wojska Xiążąt Saskich i Nassau; po wielu trudnych lecz pełnych chwały gonitwach, wróciły się te wojska nazad do Barcellony. Komendantem tego miasta mianowany iest G. Thibeault na miejscu G. Duhesme—W oblężeniu miasta Cadix codziennie z iedney i drugiey strony gra artylerya: iey park w obozie znacznie iest powiększony przez wielką liczbę dział sprowadzonych z Malagi S. Lucar i Seville. Z obu stron naysilniey teraz pracują nad wystawieniem ogromnych bateryi. W Mieście obywatele czuć zaczynają wielki niedostatek żywności i wody świezey, mianowicie ubożsi X. Albuquerque popłynął z Cadix na poselstwo do Anglii—Listy z Bayonne donoszą że M. Massena już stanął za Piryneami w Bilbao. Jeszcze niepodbite Gallicya i Portugallia mają być placem iego tryumfow; a Macdonald ma zbierać wieńce chwały w opierającej się części Walencyi i w Murcyi—Minister obudwuch Indyi i religii X. Azanza przybył z Seville do Paryża w nayważniejszém, iak piszą zleceniu od Króla Jozefa Napoleona.

Imperator ieszcze nierychło powróci ze swoiey podróży do kraiw nabytych. Dnia 9, 10 i 11 naypilniey zwiedzał wszystkie brzegi wyspy Walcheren; oglądał Flessyngę, Veere, Midallburg, zamki Haak i Domburg. Wszędzie gromem dział i dzwonow iest witany W Monarcha; nowi poddani z naywiększą radością przyymią wielkiego męża. W tey podróży nieoddzielnie towarzyszy Imperatorowa Ludwika i poslowie austryaccy, iakoteż X. Neufchatel. Xżna Schwartzenberg małżonka Ambassadors austr: przy dworze naszym tu przyjeżdża z całą familią—Z Anglią do żadnych negocyacji o pokoy ieszcze nieprzystąpiono; wszakże rozpaczać nienależy; iest nadzieia układow. Irlandczykowie w niewoli fr: będący oświadczyli że chętniey obierają przyjąć służbę w regimencie fr: Irlandczykow aniżeli by mieli powracać do Anglii—Przygotowania do następnych uroczystości za powrotem Monarchow, nie tylko nieustają, owszem zwiększą pracą przyspieszając się—Miasto nasze nie raz już za Napoleona łamane, mieć teraz będzie przebity wielki prospekt, ulicą Ulmenską zwany; chociaż takich już niemało stolica nasza liczyć zaczęła. Na placu zwycięstwa wznoszą statwę bronzową od stop 18 G. Desaix, który śmiercią swoją okupił wygrane pod Marengo. Na placu Vendome do dnia 15 sierpnia ma stanąć monument

ofiarowany od Napoleona dla ludu francuzkiego.

WIEDEN 12 maja. (z Berlin Zusch:) Cesarz napisał list własnoręczny do Hrabiny Odonel, i przy darze 6000 ryńskich na pogrzeb iey męża, niedawno z powszechnym żalem zesłego, naznaczył coroczney pensyi po 6000 ryńskich. Franciszek z sluchając dżyzpocyi najlepszego serca swojego, wspiera z własney kasy nieszczęśliwych Czechów, których woyna dotknęła—AX. Raynery ma bydź na mieyscu zmarłego Grafa Odonel ministrem finansow. Pensya urzędnikow publicznych ma bydź podwoiona. Wkopalniach węgierskich pilnie pracować kazano nad wyrabianiem min złota i srebra—Zważywszy wszystkie względy postanowiono aby mury twierdzy Wiedeńskiej nie były ruynowane—Między Paryżem, Wiedniem i Stambulem bardzo częsta teraz komunikacya.

Rozumieją że zaszle spory graniczne między Turcyą a Francyą będą naganione przez Portę Ottomańską. Tym czasem obudwuch narodow ściągają siły na granice: M. Marmont koło Carlstad zgromadza regimenta fr: i Kroatow oraz silnie osadza zamki ościenne Dalmacyi. Słychać że Porta chce użyć wszystkich sił na poparcie woyny przez Anglikow zaczętey i w ich rachunkach handlowych nader ważney. Baszowie Azyatyccy przysyłają tłumy ludu uzbroionego. Z Egiptu nawet pod koniec marca spodziewano się w Stambule znacznych posiłkow; złączyć się one mają z korpusem Janczarow. Sułtan ma stanąć na czele tego ogromnego woyska; i przeto każe ćwiczyć żołnierza w obrótach woiennych: wszystkim rozdać kazał broń Europejskiego kalibru. Mówią że Porta mocno postanowiła trzymać się terazniejszego systemmatu, i silnie popierać woynę. Francuzi donoszą że przytym Muzułmanie spodziewają się wielkiego wstrząszenia, i lękają się aby krzyż, na mieyscu Xiężycy, niebył zatknięty na ruinach seraiu. Sułtan miał spytać posła ang. Adair iezeli ta wiara w Anglii iest znamią? Jednak z Agram piszą, że iak kroki nieprzyjacielskie między francuzami a turkami powstały z interessu prywatnego, tak za upadkiem tego ostatniego wszelka spokojność i dobre porozumienie powróci; że Basza Trawniku odebrał rozkaz wydania sprawcy tych rozruchow Xciu Raguzy, i że basza uwiadomił o tym wodza fr: i przyrzekł iak nayprędzey dostawić naczelnika boiow, że oraz wezwał do zaięcia zamkow francuzom należących.

LONDYN d. 10 maja. (Z Hambur: Duń:) Lord Mulgrave mianowany ministrem departamentu artyleryi; a Karol Yorke ministrem morskim. Członki gabinetu robią między sobą rozmaite układy dla wprowadzenia do ministerium P. Caning. Rozmaite miasta prowincyi naszych, na przykład Westminsteru Middlesex i Camarthen, mają odprawić seymiki dla zrobienia uchwały na stronę uwięzionego reprezentanta Burdett i dla przedstawienia iey do Izby niższej.—Pensya dla Xcia Brunswickiego Oels uchwaloną została iednomyślnie w izbie wyższej. Wspierający tę propozycyą mówili że lud angielski cierpiałby na opinii o iego ludzkości, gościnności i honorze, gdyby ten Xże pośród Anglikow doświadczał niedostatku; że lud ang. chętnie wszystko poświę-

cilby dla uwolnienia się od nieprzyjemnego widoku nędzy. Jeden, dla wzruszenia czulości, rzekł, że Xże tym bardziey potrzebuie wsparcia, im licznieyszą ma familią. Drugi na to odpowiedział, że ta wiadomość niepewna, a iezeli prawdziwa, tedy nieobyczajnie ogłoszona, bo Xże nigdy niebył żonaty. Cóżkolwiek bądź skonczoneo natym że zapewniono Xciu Oels dochod od 17 t. dukatow.

W Sycylii utrzymujemy 10 t. żołnierza, Ferdynandowi 4 sprzymierzeńcowi naszemu płaciemy 400 t. szterlingow; lecz wątpić należy mówi oppozycya, iżby handel z Sycylią połowę tego przynosił do skarbu angielskiego—Biega pogłoska że hiszpańska załoga w Ceuta zbuntowała się przeciwko woysku ang. List ieden pod dniem 19 marca z tey twierdzy pisany donosi, że iest podobieństwo iako tam anglicy długo zostawać nie będą, że każdy chętnie tę drugą Botanybay opuści, że upał w Ceuta tak iest wielki w tey porze iak w Anglii w sierpniu; że Gibraltar przysła do Ceuty wszystko to co potrzeba, że Hiszpani nie dać niemoga, sami nic niemając; że osada ta bez rządu, pieniędzy i handlu, za przybyciem anglikow widzi powiększoną swoją nędzę—Król Otaity nauczony przez Missionarzow angielskich czytać i pisać, przysłał teraz list do towarzystwa na oświecenie wysp odkrytych w Indych, prosząc o strzelbę i proch do swoiey obrony i pokonania nieprzyjaciol; oraz o przysłanie wszelkich innych osobliwości. Przyrzeka wypędzić fałszywe bóstwo Oro, a dać poznać prawdziwego Boga Jehovah.

RZYM d. 1 maja. (z Frank, Barub: Ham:) Na skutek wyroku Imperatora: wszyscy zakonnicy, znajdujący się w departamentach Rzymu i Trasimene, a będący rodem z krajow sąsiedzkich lub zagranicznych, niezwłocznie ustąpić obowiązani do prowincyi swojego urodzenia; skarb w miarę odległości drog zaliczy im pieniądze. Duchowni nawet Rzymscy, oprócz spełniających publiczną posługę w szkołach i szpitalach, obowiązani udać się do mieysca, gdzie rodzili się. Duchowni rodem z Irlandyi, Szkocyi, Sycylii, Malty, Archipelagu, Armenii i Azyi, znajdujący się w Rzymie i niemogący powrócić do swoiey oyczyzny, spisani, pasportami opatrzeni, będą odbierać swoje dochody, nim co do ich osob nastąpi nowe rozrządzenie—Innym wyrokiem Napoleona, młodź mająca lat 20 skończonych która nie zaczęła ieszcze roku 22go, powołana iest do służby honorowej: wszyscy zatym urodzeni w roku 1789 obowiązani są stawić się u naczelnikow gromad i zapisać swoje imiona i nazwiska oraz mieysce pobytu, bez żadnego zatrudnienia. Imperator zachęcając w państwie Rzymskim zaprowadzenie wakcyny, przeciwko której nierozsądny przesąd lub niedbałość tylko walczą, ustanowił wielorakie nadgrody dla tych lekarzy, którzy naywięcey dzieci zaszczepią: nadgrody te wynoszą 5, 2, i 1 tysiąc rzymskich talerow.

Przejechał tedy król neapolitański w naywiększym incognito powracając z Paryża do krajow swoich; teraz wielu wodzow fr: za nim pospiesza. Nieprzestają mówić o przygotowaniach do wyprawy z królestwa neap. Niedawno przeciągnol regiment 62, który w bitwie pod Raab

i Wagan pięknie popisał się: przed M. Perignon odbywał paradę i czynił rozmaite obróty—W Sardynii odkryto miny żelazne, lecz skarb ubogi króla, niepozwała ich wyrabiać, podobno więc Anglicy zatrudnią się tym przemysłem. Flotta kupiecka fr koło brzegów tej wyspy rozproszoną została przez eskadrę angielską; ledwó kilka statków schronić się trafiło do portów Korsyki. Anglicy na nowo zaczęli pokazywać się i trwożyć brzegi włoskie—Oyciec S. mieszka w Savonie; głosić teraz zaczęto, że interessa Papieża wezmą obrót pomyslny i że bliskie są końca szczęśliwego.

BERLIN d. 22 maja. (z Berlin: Zusch:) Pożyczka umówiona w Hollandyi zastanowioną została: król nasz czyni nowe umowy z kupcami holenderskimi. Xże Wilhelm brat królewski i X. August syn Xcia Ferdynanda przyjechali do Wrocławia dla pocieszenia obywatelów Szląskich i zachęcenia ich do przyłożenia się do potrzeb oyczyzny. Artylerya szląska i brandeburska, iakoteż kirysierowie czynili popisy przed temi Xiążętami. Xże August był w Elblągu i Królewcu, oraz całe Prusy wschodnie zwiedził. W portach naszych upadł zupełnie handel cudzoziemski i krajowy. W Szczecinie, Piławie i Memlu konsulowie fr: sprawują wielkie trudności; wszystkie zaś inne porty wyrokiem królewskim są zamknięte. Na morze bałtyckie przychodzi flotta angielska; już 3 okręty liniowe i kilka mniejszych statków stanęło w Belcie dla strudnienia komunikacyi między wyspami duńskimi i zapewnienia bezpiecznej żeglugi kupcom ang. Francuzi silnie osadzają brzegi morza północnego i wszystkie uścia rzek portowych.

Woyska fr: opuszczają całkowicie Niemcy południowe; niedawno park artyleryi, z 92 6ścio konnych powozów złożony, wyciągnął z Passau i teraz przez Auszpurg idzie do Strażburga: inną drogą przez Frankfurt i Moguncyą udają się dywizye jazdy i piechoty. Podług wyrazu gazety Auszpurskiej wieści o wojnie tureckiej zaczynają tracić wiarę, i wszelkie jest podobieństwo że spory załatwione być mogą. Dnia 9 i 10 przebiegło przez Auszpurg z gońców tureckich wyprawionych ze Stambułu do Paryża. Między Xiążętami ligi reńskiej a dworem francuzkim widać wielką i ważną komunikacyą. Studgard, Munich, Frankfurt i Carlruhe wysyłają i odbierają z Paryża bardzo częste depesze. Kiedy Tyrol ustąpiony do królestwa włoskiego będzie odgraniczony, Xięstwo Bayreuth ma być podane Królowi bawarskiemu. Mówią iż kraje Xiążąt saskich mają być przyłączone do królestwa saskiego lecz ta wiadomość całę niepewna. Głoszą iż wiele odmian będzie ułożonych w konstytucyi Rzeszy.

WARSZAWA d. 26 maja. (z Warsz i Pozn: Pisma nasze napelnione są opisaniem podróży Króla i jego rodziny przez kraje naszego Xięstwa do tej stolicy; obszernie wykładają one z iakim uniesieniem Krakowianie witali Monarchów, z iaką radością w Wieliczce w podziemnych gmachach solnych byli przyjęci, z iakim poruszeniem w miejscach w ostatniej wojnie bitwami wstawionych zbierały się tłumy dla oglądania Monarchów. Pod Warsza-

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt:

wą kędy droga idzie parowem z Łazienek koło koszar do stolicy, zdawało się że cała ludność miasta wyszła na spotkanie i okryła poboczne góry; widok tych gromad ludu rozrzewnił monarchę. Na wszystkich prawie stanowiskach urzędnicy publiczni tłumaczyli w mowach uczucia mieszkańców przywiązanych do tronu Fryderyka Augusta. Między innymi odpowiedziami króla, znajduje się następną, którą dał w polskim języku w Lublinie Prezessowi rządu administracyynego Owidzkiemu „Wdzięczeń iestem dobremu narodowi, wdzięczem iestem W Panu“ W Puławach oglądali Monarchowie świątynię Sybilli, drogi skład pamiątek narodowych, i zwiedzali sławny tak z piękności iakoteż z pieśni de Lilla ogród tameczny: służących domu Xiążąt hojnie udarowali. Dnia 25 przybył tu Xże Czartoryski były Generał ziem Podolskich petyluletniej od czasu konstytucyynego seymu niebytności cywilni i wojskowi oddali temu mężowi należne dowody hołdu i uszanowania.

Od dnia 1 ciągle Król pracuje z ministrami: d. 25 zgromadził Radę stanu na posiedzenie, i sam w nim prezydował: tegoż dnia dawał audyencyą Xciu Czartoryskiemu. Z powodu przyłączoney Gallicyi, Xięstwo nasze podzielone teraz na 10 departamentów w porządku następującym: departament Warszawski, Krakowski, Poznański, Kaliski, Radomski, Bydgoski, Lubelski, Płocki, Łomżyński, Siedlecki. Dla zaogrzelenia z powiaty przyłączone są do departamentu Kaliskiego do Krakowskiego, i wzajemnie z powiaty z Gallicyi przyłączone do departamentu Warszawskiego. Z ogulney liczby powiatów wypada na każdy departament po 10. Deputowani na seym trzymają w sali miejsce podług porządku departamentów i powiatów, których klasyfikacya wyrokiem d. 17 kwietnia iest postanowiona—Minister policyi wydał obszerne przepisy dla zapobieżenia pożarom.

ROZNE wiadomości. Mówią że negocyacye o pokoy między Anglią a Francyą pomyslny biorą skutek, i że jeżeli nie traktat, przynajmniej punkta przedugodne odpowiadające dobru całego ładu, wkrótce podpisane będą. Napoleon dał wyrok na konfiskatę wszelkich okrętów Amerykańskich. Francuzi odnieśli wielorakie korzyści na wszystkich punktach w Hiszpanii: G. Suchet pod Lerida wziął 4 t. ieńców i stosowną liczbę dział oraz chorągwi: M. Angereau zmieniony; zrobił on poruszenia drugich kompromitujące. Król pruski aresztował pierwszego bankiera Aschard i wielu innych, którzy, zapowiadając zgubę Prusom, kredyt psuli: przytym ogłosił notę fr: zapewniającą utrzymanie królestwa pruskiego.

Z Wilna d. 28 maja. Stosownie do Jmiennego Ukazu d. 6 sierpnia 1809 roku w Uniwersytecie Imperatorskim Wileń: ułożone zostały kursa nauk dla osób służbą skarbową zajętych, i dawanie onych rozpoczyna się dnia 1 czerwca. Chcący słuchać takowych kursów, mają się udawać do Dziekana oddziału nauk moralnych i politycznych JX. Kanonika Bogusławskiego, u którego znajdą prospekta lekcyi i rozkład godzin, oraz będą mieli wskazane sale lekcyi.

### D O N I E S I E N I A

3      **KRAKOW** d. 15 maia. Rada szkoły głównej krakowskiej, w chęci zadosyć uczynienia przepisom urzędzenia w dniu 2 grudnia r. z. 1809 wydanego, ażeby się starała o zdalnych profesorów do katedr w teyże szkole wakujących; mając oraz sobie od prześwietney izby Edukacyney Xięstwa warszawskiego poleconém, ażeby takowych wybranych przez siebie nauczycieli do potwierdzenia i otrzymania dla nich patentów oney przedstawiła; obwieszcza wszystkim, życzącym sobie podiąć się obowiązków nauczycielstwa, iż następujące w tey szkole wakują katedry, lub miejsca.—W Wydziale nauk prawa [Facultas Juridica:] Katedra Ekonomii polityczney i statystyki krajowey z pensją złch 4,800. Katedra prawa kanonicznego z pensją. złch 4,800. W Wydziale nauk lekarskich [Facultas medica:] Urząd Prosektora, czyli pomocnika dla profesora anatomii z pensją 2000. W Wydziale nauk filozoficznych [Facultas philosophica:] Katedra Astronomii i Optyki połączona z obowiązkami Dyrektora Obserwatorium Astronomicznego z pensją złch 8,000. Katedra Mechaniki, Hidrauliki, i Architektury Hydrauliczney z pensją złch 8,000. Katedra Architektury Cywilney z pensją złch 4,000. Katedra fizyki zastępstwo na lat 2. z pensją złch 6,000. Katedra Literatury polskiej, łacinskiej i francuzkiej z pensją 6,000. Urząd Adiunkta, czyli pomocnika Obserwatora z pensją złch 3,000. Funkcyja Mechanika fizycznego z pensją zł: 2,400. Ostrzega się w tém miejscu, iż podług zasad Urządzenia i Etatu w dniu 2m grudnia r. z. wydanych, niemniej dawnych ustaw komisyi Edukacyney polskiej; każdy nowo zaczynający pracować w szkole głównej, professor, nie wprzód zostac może aktualnym, i całkowitą pobierać pensją; póki ciągle przez lat cztery, nie udowodni swey zdalności i pilności przez postępki swych uczniów. Dla czego przez te lata mieć będą rangę i tytuł professorów Zastępców, i dwie trzecie części aktualnego profesora. Od czego iednak wylączają się te osoby, które: iuz są dobrze znane, przez swe pożyteczne w innych akademiach prace, lub przez wydane własne dzieła w o-blektach uczonych.—Podający się do katedr i miejscowyż wspomnianych, zechcą się zgłosić do rady szkoły głównej, najdalej przed dniem 15 lipca r. b. ci, którzy się najdłuż w granicach Xięstwa Warszawskiego; tym zaś którzy się najdłuż za granicami rzeczzonego Xięstwa przedłużą się takowy termin do dnia 31 tegoż miesiąca i roku.—Do tych odezwo przyłączyć zechcą swoje kwalifikacye z wyszczególnieniem i autentycznymi świadectwami: 1 skąd są rodem? 2. Wiele mają lat życia? 3 Jaki jest stan fizyczny ich zdrowia? 4to Jakie posiadają języki? 5to Czy mają dar wystowienia się? 6to Gdzie i jakie kursa nauk odbyli? szczególnież zaś te, o które idzie? 7 Jaka z nich odniesli korzyść? Czy otrzymali stopnie Doktor-skie? i na której szkole głównej? 8 Czy byli publicznemi w iakich szkołach nauczycielami? 9. Zechcą nakoniec przesłać programma tey nauki, do nauczania której poddawać się będą. Te iednak programmata, nie w samych tylko zapytaniach, przesyłane bydź mają.

Rada Szkoły głównej, odebrawszy takowe żądania konkurujących, wraz z merytami, iakie kto mieć może i kwalifikacyą tych których osądzi za zdalnych do katedr, lub funkcyi wyż wyrażonych; nie omieszka o swym wyborze przed dniem 1 września r. b; uwiadomić i do złożenia proby wezwać; po czem przedstawieni będą prześwietney izbie Edukacyney do potwierdzenia i otrzymania dla nich patentow Dla czego podający się kandydaci zechcą dołączyć dokładny adres, pod którym i w iakie miejsce ma bydź odpowiedź przesłana; swoje zaś do rady szkoły głównej ekspedycye franco przez pocztę do Krakowa przesyłać zechcą. O czém z zlecenia rady szkoły głównej mam honor donieść—

Michał Szymański Sekr. szkół głów. krakowskich

5      Józef Gernier kupiec Berdyczowski zszedłszy z tego świata bezpotomnie otworzył spadek na sukcesorow swoich: iezeliby więc byli Bracia, rodzeni stryjeczni synowcowie lub inni iacy najbliżsi krewni, raczą zgłosić się do Berdyczewa do JPP: Triimpe i kompanii kupcow tamiecznych, a ulegitymowawszy się pozyszczą pomienioną sukcesyją; która dosyć jest znaczną.

2      Szlachcianka, Franciszka z Krzyżewiczów Szymkiewiczowa z Okolicy Dowborów parafii Trykszlewskiej powiatu Telzewskiego gubernii wileń: przed dwoma laty porzucona przez męża swojego Franciszka Szymkiewicza, w najsmutniejszym z troygiem dzieci będąc stanie, wyzuta z majątku swojego, i bez żadnego sposobu do życia, niemogąc bez wiadomości ostateczney o mężu swoim wspomnionym, naydować opiekę, iurydzyczną i obywatelską, a przeto niemogąc własności swoiey, oraz dzieci swoich, poszukiwać, od Zawładcow zawiadania wszelkie władze zwierzchnicze, izby powrócił do żony lub iezli kto wie o przypadku iakowym, lub obrótach jego, ażeby przez litość nad stanem, urzędownie to obiawić i poświadczyć raczył.

1      Jan Florian Bietsch i Kompn, czynią następną awizacyą. W Roku 1805 marca 2 dnia został wydany Wexel W: Józefowi Doboszyńskiemu byłemu pisarzowi M. G. Wilna od nas na czer zł. 200, złch 4500 a gdy ta summa w zupełności z procentami została przez nas opłaconą, iuz to dnia 19 iulii 1807 roku dano W, Pozlewiczowi Pisarzowi M. G. W. rubli srebrnych 500, czego własny, rewers tegoż świadczy, reszta dopłaconą została przyporachunku z P. Józefem Góringem dnia 31 iulii 1807 roku, będącym iuz na ten czas w kompanii handlowey z W, Doboszyńskim i dalszemi, a przyiół tenie Doboszyński za Góringa dług wzięty od nas gotowemi czer zł 1150:] lubo dalsze mające do Góringa Pretensye sobie zawsze zachowujemy, iednak wspomniona summa i czer zł 200 złotem, a srebroff złch 4500 została zupełnie opłaconą, a nam wexle nie zwrócono, ani też w Sądzie taxator: exdywizor: przez komportacyą Doboszyński nie złożył, zatym aby Powszechność wiedziała, że takowe wexl żadnego waloru niemają jest naszym naywiększym obowiązkiem Publiczność o tym ostrzegać. Dat w Wilnie 24 maia 1810 roku.

1      Będą przedawać się za Ostrą Bramą pod nrem 138 w donne Profesora Malewskiego nasiona koniczyzny czerwoney [ tryfolium pratense Linneusza ) za pomierną cenę. Dobroć tego nasienia jest doświadczona.

1      Dekretem Magistratu wileńskiego dnia 21 terazniejszego miesiąca maia ferowanego; na przetarg dla wyprzedazy przez Publiczną licytacyą Dworku Wincentego i Anny Rodziewiczow w Wilnie na Antokolu sytuowanego; na rzecz kredytorow tychże Rodziewiczow przeznaczony został na dzień 30. idącego miesiąca maia, w którym licytacya in fundo tegoż Dworku po południu od godziny trzeciej do zachodu słońca odbywać się będzie—Dla wiadomości przeto bydź mogących do kupli kotrahentow; Magistrat Wileński ninieyszą wydaie Publikatę—Dnia 23 maia 1810 roku—

Mateusz Borkowski Burm. Prezyd M. G. Wilna

Pewny kawaler, obyczaiow nieczepsutych, urody nie-  
ułomney, wieku mniy aniżeli sredniego, mający 50000  
a spodziewający się 100,000 złotych rocznego dochodu,  
życzy sobie za żonę, mieć Pannę, równą albo doskonalszą, nie-  
koniecznię posażną i piękną, ale nieodmiennie obowiązana  
do wypełnienia następných warunkow: P. Młody uwielbia  
swoich przodkow, więc Panna młoda ma nosić fryzurę

i suknie jego prababki oraz jeździć ekwipażem którego niegdyś ona używała. Kawaler przywiązany jest do swojej oyczyzny i życzy jej wszelkiego dobra, przeto narzeza zechce nieużywać do swoich wygod stołowych i toalety jak tylko produktów i rękodzieł krajowych ażeby pieniądze z kraju niewychodziły, a jedną koszulę dla siebie drugą dla męża corok własną ręką sprzedzie wyczucie i uszyje: te koszule w dni święte i galowe będą noszone. P. Młody we dnie pracuje a w nocy odpoczywa; Panna młoda więc zechce zrzec się redukt pikników i wszystkich innych nocnych zabaw. Kawaler nie literat, mieć więc nie będzie w bibliotece swojej żadnych dzieł romansowych ani filozoficznych, następne tylko Xiążki będą dla Imość, ako to: Pisto et. na zabicie grzechu śmiertelnego, Opończa od nawalnicy światowej, Kundel czaiący na porwanie duszy, Wojsko afektów zarekrutowanych, i tym podobne. Służący i służące niemają być odmieleniani co tydzień. Zresztą rząd samowładny domu i użycie nieograniczone dochodów należy do żony, azatym ona utrzymać obowiązana wszelkie rachunki w najlepszym porządku. Inne mniejsze warunki opiszą się przez intercyzę przedślubną. Zgadziąca się na powyższe punkta, raczy zgłosić się przez gazetę, i do Redakcyi o sobie dostateczną podać wiadomość.

1 Wileński Policmeyster ogłasza iż wyjeżdżają za granicę Jan Bido kupiec: Judel Hirszowicz, Hee Chaimowicz, Berko Abramowicz, Jankiel Dawidowicz, Leyba Judelowicz i Szmuyło Faywiszowicz, Prykażczyki tutejszego kupca Zawela Peysachowicza; toż Berko Zawelowicz i Dawid Leybowicz kupcy 3 giełdy, Leyba Chaimowicz prykaszczyk, oraz Zawel Peysachowicz Germagi kupiec 1cy Giełdy i jego prykażczyk Azik Elaszowicz oraz furman Berko Leybowicz: ktoby miał do nich pretensyą, niech się zgłosi w krótkim czasie do tegoż Policmeystra.

Piotr Szlykow.

Wileński Policmeyster podaie do wiadomości obywatelom miasta Wina, iż ktoby miał jakową pretensyą do przykażczyka Rosztowskiego i Gudy kupca Bazylego Chlebnikowa Jakuba Stefana Małamachowa, aby iawił się z pewnemi dowodami na takową pretensyą jak narychley do tegoż Policmeystra maia 27 dnia 1810 roku.

Piotr Szlykow

Podaie się do wiadomości że się znajduje w Kardynalii do sprzedania Fortepianze czterma odmanami tonu i mający pięć oktaw, nie będąc w mezym popsuty. Ktoby miał ochotę ow Fortepian za dwadzieścia i cztery dukaty złotem kupić, niech uda się do Murgrabiego teyże kardynalii.

Rząd Guberski grodzieński ogłasza że były kupiec rodzieski Piotr Majet podał prozbę o nieprzyymowanie i znikczemienie plempotencyi danych przez tego starozakonnemu Owsciewi Chaimowiczowi Berblunskiemu 1mo w Grodnie 1806 lutego 28, 2do w Tykocinie 1807 września 10, 3tio 1808 stycznia 14 4to w Wilnie 1808 w lipcu, zajmujących różne przedmioty spraw tego tyczące się.

2 D 15 maia pod N. 67 z kamienicy X Prałata Kontryma na zaułku S. Michała uciekł poddany Abelski W. Pietkiewiczza prezy: Grod. pttu Wit: Kazimierz Staszelis czyli Staszewski. Lat mający 20 kilka, urody średniey, włosow ciemnych, twarzy okrągley pełney, oczu swiatlych, miny marsowatey, cery bladawey, głosu grubego harkawego, lewą ręką nayeściej robiący, ubrany w surducie granatowym nowym z guzikami iedwabnemi podszytym astrachanią w skrus ciemną popielatą, spodnie czarne i kamzelka czarna żatobna, chustka na szyi czarna, czapka czarna z axamitką na koło i płaszcz szaraczku czerwonego stary, tudzież bieliznę i spodnie nankinowe; prócz innych rzeczy skradzionych zabrał zegarek fabryki Nortona srebrny kryty w dwóch kópertach, u pierwszey kópercie uszko spodnie odłomane także sukna granatowego łokci 5, szaraczkowego łokci 6 w swiatłym kolorze w gatunkach najlepszych. Może mieć atestat fabrykowany z pieczęcią pedwóyną taką, ieden herb 5 trąby a

drugi W, pół Xiążycza na wierzchu i krzyż nad Xiążycem. Ktoby takowego zbiega złodzieja złapał i przystawił do kamienicy na ulicy Niemieckiey Lipmana pod N 86 do faktora Kopela, odbierze nadgrody rubli srebrnych 100

1 WEDLE UKAZU JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADNĄCEGO CAŁĄ ROSSYĄ, ecet. ecet. Urodzonym Ferdynandowi, Fryderykowi, Adolfowi Malteanom, Braci rodzonym successorom Barona Józeffa Malteana. Pozew przed Sąd Główny 2g Departamentu obwodu Białostockiego Z instancyą urodzonego Graffa Jana Potockiego Star: Szczyrzcęckiego; który pozywa, mieniąc i odwołując się we wszystkim do dowodów w sprawie prowadzoney z sobą, w byłey Regencyi pruskiey Białostockiey w 1szej instancyi, przez Barona Józeffa Malteana oycza pozywających się; oraz do Dekretu w teyże sprawie zapadłego oczewistego w roku 1806 7bra 6 teyże Regencyi Białostockiey 1szej instancyi. a przez procedującego na ówczas Barona Józeffa Malteana miesiusznie zaappellowanego, pryncypalnie zas odwołując się do przyczyn w tymże Dekrecie wypisanych, i dowodów, iakie były składane, wymienionych: na mocy których, pretensya obżatich pozywających się Malteanow oycza, o folwark Jałowka zwany, po pierano: iako z małżnością główną Wiązowna zwana, przez żałego Graffa Potockiego mgdy nie wydany: słusznie z skasowaną została przy nakazanym powrocie, wszystkich kosztów prawnych, przez procedującego Malteana dla żałego Graffa Jana Potockiego należnych. Dla tego więc, żałego Graffa Potockiego pozywając teraz do Sądu Głównego, obżatowanych Malteanow successorów: Prosi, appropaty wspomnionego powyższego Dekretu oczewistego regencyi Białostockiey, iako wele dowodów i prawa ferowanego, i iako z przyczyny, nie popieraney od onego, w czasie swoim, przez obżatich Malteanow appellacyi, przez nich założoney, azatym w mocy swojej pozostać powinnego, a tym samym, co się tycze i pretensyi byłey tyche obżatich Malteanow o bonifikację za folwark Jałowka, na dobrach żałego Potockiego Bockach w tutejszym obwodzie, poszukiwaney: niż iako za ustalą i nie będącą na zawsze, ogłoszenia, niemniej, expensa prawne i kosztu zadecydowane, aby były powrócone, nakazania. Z wolną poprawą tey żałoby — Dat 1810 miesiąca apryla 28 Dnia.

1 Niżej podpisany nabywszy od WJP Józeffa Romera Podkomorzycza, dobra Kurzeniec z folwarkami, gdy znajduje herbę dusz męskich 700 nie odpowiadającą rozległosci i położeniu tych dobr, ogłasza dla szukających osady i przemysłu, iż znajdują w nich wszelkie wygody z natury i pozycyi ziemi, oraz doznają wszelkiey szluszney pomocy od Dziedzica. Ludzie wszelkiego stanu i wyznania mający pasporta, mogą tam osadać, a znajdują ziemię i taki dobre. Ktorzyby życzyli wejść w iak e umowy, udać się mają do Gubernii Miń: Pttu wilejskiego do komisarza dóbr Kurzenia, od 1 czerwca, do 1 8bra Ru terazniejszego. Kazimierz Sulistrowski Marszałek Guberni: i Kawale.

Zbliżył się czas prenumeraty na kuryera litt: na następujące półrocze od 1 lipca do ostatniego grudnia. Ktorzy więc na rok cały nie abonowali, a zechcą utrzymywać przez następne półrocze, raczą w ciągu miesiąca czerwca złożyć prenumeratę prosto w kantoczce redakcyi, lub w Pocztamcie wileń: przysyłając przez pocztę lub prosto wnosząc. Cena zwyczajna Rubli srebr: 4 i pół w Wilnie bez poczty, a 7 na prowincyą z pocztą. Wcz smieysza prenumerata wygodniejsza dla ekspedycyi pocztowey. Mitręga zadna odstręszać niepowinna, gdyż Ekspedycya gazetna pocztowa wileńska iak wszelkiey usilności dokłada dla regularnego przesłania kuryera litt: każdemu prenumeratowemu, tak za każdą o nieregularność skargą jest w stanie zrobienia należney satysfakcyi. Pierwszy arkusz zawierać będzie wiadomości polityczne, Dodatek mieścić będzie krajowe doniesienia. Wszelkie awizacye, listy gończe, obwieszczenia, pozwy edyktalne, mogą być przysyłane pocztą do Redakcyi z przyłączoną opłatą po kopieck 5 od wiersza.